

Vážené kolegyně a vážení kolegové,

poslední dva týdny jsem cestoval po potomcích naší staré monarchie. Pokud pomíneme Brno, začal jsem v italském Terstu, kdysi hlavním přístavu Rakouska, pak v mé rodné Levoči, tehdy uherské, cestu končím v haličském Lvově (dnes ukrajinský Lviv, předtím polský Lwów, tehdy také Lemberg). Centra měst jsou si podobná, klasicismus, neorenesance, kulturní spřízněnost je nezpochybnitelná (o panelácích na periferiích Brna a Lvova nemluvíme). Také starší vrstvy, někdy před-rakouské – gotika, renesance, baroko. Trieste, Terst, Trst ovšem nezapře svůj italský původ, i tehdy vznikaly reprezentativní stavby inspirované Benátkami. Lvov mne překvapil velkolepými pozdně renesančními a barokními chrámy, myslím, že u nás není mnoho tak kvalitních. (Levoča, Leutschau, Lőcse je ovšem nejkrásnější město na světě, ale nebudu o ní psát, nejsem si jist svoji objektivitou). Jinak platí severo-j jižní gradient, je vidět a cítit třeba na dláždění ulic – čím severnější, tím hrbolatější. Obyvatelé každého z těchto měst mluvili nejméně třemi jazyky – italsky, slovincky, německy; polsky, německy, ukrajinsky, jidiš; maďarsky, německy, slovensky. Dnes je to chudší – italsky a sem-tam slovincky, ukrajinsky a v katolické katedrále polsky, slovensky a romsky. Konzervativní monarchie nebyla schopna zvládnout rozpory vyvolané nárůstem národního uvědomění (úmyslně neříkám nacionalismu). Myslím, že Rakousko Uhersko nemohlo své vnitřní rozpory přežít, jeho konec byl zhroucením, implodovalo, ale trochu to je škoda...

Ještě pár slov, jak jsem se dopravoval. Těsně před cestou do Terstu byl můj Ford Mondeo v ser-

Obr. 1. Lvov – barokní výzdoba a fresky v gotické římsko-katolické katedrále

visu, vyměnili oděné pravé dveře. Zapomněli, že se mají podívat na baterii. Takže v Terstu mne museli roztlačovat – poprvé od doby, co jsem jezdil Škodou 105. Ihned po návratu jsem potřeboval odjet na východní Slovensko, zpozdl jsem se výměnou baterie a spěchal pak tak, že jsem o nárazník přívěsu kamionu proděravěl čerstvě opravený pravý bok. Cestou ze Lvova, tedy při odletu po mezipřistání z Varšavy, jsem si pak užil nouzové přistání. Zout boty, stočit se do klubíčka, sklopenou hlavu opřít o ruce... Optimismus mám vrozený, ani jsem se moc nebál, v klíně jsem měl časopis a četl jsem si o incestu u španělských Habsburků. Ale ne, že bych nebyl rád,

Obr. 4. Varšava – pohotovost při nouzovém přistání. Hasičské vozy nejsou vidět, jedou paralelně s letadlem. V popředí poškozené křídlo, kvůli kterému jsme přistávali

Obr. 2. Lvov – ukrajinská dívka v řecko-katolické katedrále

Obr. 3. Terst – Canale Grande – centrum tereziánské výstavby

když jsme mezi blikající hasičské vozy a sanitky přistáli. Říkám si, zda bych neměl trochu víc sedět na zadku. Tak nevím...

Na vaše příspěvky se i s redakční radou těší

prof. MUDr. Ivan Rektor, CSc.,
FCMA, FANA, FEAN
předseda redakční rady

